

РЕШЕНИЕ

№ 23307

гр. София, 13.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав,
в публично заседание на 10.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **7382** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл.145-чл.178 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с чл. 22, ал. 7 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД ЕИК[ЕИК] и „Електроразпределение Юг“ ЕАД ЕИК[ЕИК], и двете със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявани от Е. А. – юрисконсулт и пълномощник срещу Решение № Ж- 425 от 08.05.2024г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР).

В жалбата са развити твърдения, че решението е частично нищожно, както и актът се явява незаконосъобразен по няколко конкретни съображения:

- ЕР ЮГ ЕАД не е доставчик на електрическа енергия, не начислява и не събира цени за консумирана енергия, поради което в качеството си на оператор на разпределителна мрежа и с оглед действащата лицензия не е надлежен носител на правомощието респ. задължението да определи вида на потребяваната енергия и статута на потребителя;

-неправилно Комисията е счела, че предназначението на обекта е ирелевантен факт за вида на клиента- битов или небитов е той, тъй като предназначението на обекта се определя по предвиден в закона ред и издаване на административен акт- удостоверение за въвеждане в експлоатация на строежа и може да се измени с друг такъв акт; волята на лицето или преценката му, че желае да ползва обекта по предназначение, различно от предвиденото в адм. актове и одобрения проект, не може да породи положителни правни последици;

-не се споделяло твърдението на КЕВР, че в качеството му на физическо лице клиентът се явява битов клиент при просто заявяване, че ще ползва доставените количества електрическа енергия за битови нужди.

По изложените съображения жалбоподателите молят решението да се отмени като незаконосъобразно. В съдебно заседание процесуалният им представител поддържа изложените в жалбата доводи и претендира направените разноси. В депозираните писмени бележки развива съображенията си за определяне на клиентите като битови и небитови, въведено в Закона за енергетиката и в съответствие с целта на дефиницията на Директива 2009/72/ЕО на ЕП от 13.07.2009г., както и залагането на същите дефиниции в разпоредбите на Общите условия на договорите за продажба на ел. енергия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, одобрени от ДКЕВР.

Ответната страна КЕВР, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и намира решението за правилно и законосъобразно. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на насрещната претенция.

Заинтересованата страна- Ц. Г., редовно призована, не се явява в с.з. и не изразява становище.

Софийска градска прокуратура, уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София – град, III отделение, 10 състав, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

С решение № Ж- 425 от 08.05.2024г. на КЕВР на основание чл. 22, ал.1, ал.5 и ал.7 от Закона за енергетиката и във връзка с чл. 147, ал.2 от Наредба № 3 (Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката) са дадени задължителни указания на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД в седемдневен срок да удовлетворят искането на г-жа Ц. И. Г. за промяна на използваната електрическа енергия от небитови нужди на битови нужди за обект, находящ се в [населено място], [жк], [жилищен адрес] обект 6, ИТН №2763728 и в седмодневен срок от изпълнението да уведомят КЕВР за предприетите действия /л.17/.

Производството пред КЕВР е образувано по жалба на г-жа Г., в която същата се жали срещу отказ за промяна на предназначението на ползваната електрическа енергия от небитов на битов потребител.

Г. е собственик на недвижим имот, находящ се в [населено място] [жк], зона В, [жилищен адрес] обект 6 с ИТН 2763728, който до подаване на заявлението с вх.№ 91476 от 26.02.2024г. е тарифиран от електроснабдителните дружества по небитови цени.

С въпросното заявление, подадено до „Електроразпределение Юг „ ЕАД /л.56/ собственичката поиска преминаване към регулиран пазар на електроенергия и промяна на цените на собствения ѝ обект от небитови такива на такива за битови нужди. Към заявлението е приложен констативен протокол № П 028389 от 17.08.2022г. на [община], в който се удостоверява, че обектът се ползва за жилищни нужди /л.55/. На 28.02.2024г. Г. получава отговор от Е. Юг ЕАД, че доколкото в приложения документ за собственост е записано „магазин“, то от предназначението на обекта се определя и цената на ползваната ел. енергия, която е за небитови нужди; приложеното становище на [община] не е основание за исканата промяна и

за да се удовлетвори искането на Г. е необходимо да се промени предназначението на обекта съгласно ЗУТ /л.57/.

По жалба на собственичката до КЕВР е образувана преписка и извършена проверка, в хода на която КЕВР, на основание чл. 142 и чл. 143 от Наредба № 3 от 21.03.2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, КЕВР е изпратила жалбата на енергийния оператор „Електроразпределение Юг“ ЕАД и е изисквала от дружеството да представи мотивирано становище по случая, предприетите действия и срока за изпълнението им /л.59/

„ Електроразпределение Юг“ ЕАД е депозирало становище с вх.№ Е-11Ц-00-3 от 21.03.2024г., в което посочило, че обектът на г-жа Ц. Г. според наличната информация, в това число и представения нотариален акт за собственост, е с предназначение „за търговска дейност“ и съгласно разпоредбата на чл.40 от ЗУТ не може да се ползва за жилищни нужди; посочено е становище № 70-00-1143 от 15.02.2018г. , издадено от заместник министър на МРРБ и е застъпена позиция, че съгл. т.41 от ДР на ЗУТ „промяна на предназначението“ на обект или на част от него е промяната от един начин на ползване в друг съгл. съответстващите кодове, представляващи основни кадастрални данни и определени съгласно Закона за кадастъра и имотния регистър и нормативните актове по неговото прилагане по подробно предвидена процедура, за която г.жа Г. не е представила доказателства да я е изпълнила /л.66/.

Въз основа на събраните данни и доказателства, след приключване на проверката по жалбата, на основание чл. 145, ал.1 от Наредба № 3, от дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ на Комисията за енергийно и водно регулиране, е изготвен доклад вх.№ Е-ДК-573 от 29.04.2024г. с предложение до КЕВР за даване на задължителни указания на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД ЕИК[ЕИК] и „Електроразпределение Юг“ ЕАД ЕИК[ЕИК], с приложен проект на решение /л.45/.

На заседание на КЕВР, отразено в протокол № 129 от 08.05.2024г., са докладвани и разгледани обстоятелствата по жалбата на Г., становището на едно от проверяваните лица, събраните по административната преписка доказателства, правните и фактическите констатации по жалбата, в резултат на което докладът относно жалбата е приет и дадени задължителни указания на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД, обективирани в оспореното решение /л.39/.

При така установената фактология, от правна страна съдът намира следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна в срока по чл. 149, ал. 1 АПК и срещу индивидуален административен акт, който подлежи на контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество същата е неоснователна.

Решението е издадено от компетентен, независим, специализиран държавен колективен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката, водоснабдяването и канализацията – чл. 10 от ЗЕ, в рамките на законовите му правомощия, регламентирани в чл. 22, ал. 1 от ЗЕ и чл. 142, ал. 1, т. 1 и чл. 147 от Наредба № 3/21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (цитирана в обжалваното решение като Наредба №3). Съгласно разпоредбите на чл. 22, ал. 1, т. 2, и ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ), на които се основава оспореното пред съда решение на комисията, тя разглежда жалби на клиенти срещу доставчици на енергия и природен газ, включително крайни снабдители, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон, като в случаите, когато

приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. В случая е отправена жалба от клиент на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД- дружества, осъществяващи продажбата на електрическа енергия, достъп до електрозарпределителната мрежа и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа.

Жалбата е подадена в КЕВР, поради което на основание чл. 142 и чл. 143 от Наредба №3 е изпратена на „Електроразпределение Юг“ ЕАД за извършване на проверка по компетентност. Постъпило е в срок становище от това дружество.

С преписката са представени всички относими и необходими за решаването й доказателства, при което КЕВР е изследвала правнорелевантните факти; изготвен е доклад и е проведено закрито заседание, на което е прието процесното решение, съгласно чл. 145, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата.

По делото е безспорно, че заинтересованата страна Ц. Г. е клиент на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД като собственик на обект, находящ се на адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] обект б. Като физическо лице и собственик на горепосочения обект тя подава Заявление до „Електроразпределение Юг“ ЕАД кл.№ [ЕГН], с което иска преминаването на регулиран пазар на електроенергия и смяна на статута на клиента от небитов в битов за посочения обект ИТН 2763728. Няма спор и че полученият отказ от „Електроразпределение Юг“ ЕАД е в смисъл, че от предназначението на обекта се определя и цената, на която се фактурира консумираната от него енергия- в случая небитова такава; за да бъде извършена промяна е необходимо да се промени предназначението на обекта в жилище по реда на ЗУТ.

По искането за частично прогласяване на нищожност на оспорения акт:

Заявлението на г-жа Г. за преминаването на регулиран пазар на електроенергия и заплащане на консумираната електроенергия по цени за битови клиенти е адресирано до „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД и именно от това дружество е писмото, с което Г. е информирана, че за да бъде изпълнено искането й и да бъде извършена желаната промяна относно консумираната електрическа енергия, е необходимо да извърши промяна на предназначението на обекта по реда на ЗУТ, поради което правилно указанията са и по отношение на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД.

Обстоятелството, че ЕР Юг е оператор на електроразпределителната мрежа и не той събира цената на електрическата енергия на крайните клиенти, не означава липсващи задължения по определяне вида на консумираната електрическа енергия. Снабдяването с електрическа енергия се осъществява за всеки клиент, чието съоръжение е присъединено към електроразпределителната мрежа и не се е възползвал от правото си да избере друг доставчик. В изпълнение на така описаните процедури клиентът договаря както с електроразпределителното дружество, така и с електроснабдителното. Присъединяване към преносната или към разпределителните електрически мрежи започва с проучване на условията за присъединяване на обект на клиент- подава се писмено искане до съответния мрежови оператор по местонахождението на обекта на клиента и по образец, предоставен от съответния мрежови оператор. Договор за присъединяване на обекти на клиенти към електрическата мрежа се сключва между съответния мрежови оператор и лицето, на което е представено становище за условията за присъединяване или документ по реда на чл. 140а, ал. 7 от ЗУТ (а именно, виза за проектиране, с приложени изходни данни и

условия за присъединяване, предоставени от оператора в рамките на процедурата по чл. 140а от ЗУТ) или което е получило становище за условията за присъединяване и е сключило предварителен договор.

Отношенията между „Електроразпределение Юг“ ЕАД и клиентите, присъединени към електроразпределителната мрежа на неговата лицензионна територия, се уреждат чрез Общи условия на договорите за пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа, последните се одобряват от КЕВР. Разпределението на електрическа енергия е подотрасъл на електроенергетиката, включващ последния етап (преди продажбата) при доставката на електричество до крайните потребители. Електроразпределителната система пренася електрическа енергия от далекопроводите до потребителите. Като компонент на ценообразуването на крайната цена, която се дължи от потребителите се включва и преноса на електрическата енергия, за който категорично е отговорно „Електроразпределение Юг“ ЕАД.

Клиентите на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, които са на регулиран пазар (снабдяват се с електрическа енергия от краен снабдител или от ДПИ), заплащат мрежовите компоненти в цената на електрическата енергия заедно с консумираното количество електрическа енергия към EVN България Електроснабдяване.

Решението на КЕВР е правилно, тъй като представените по делото доказателства и анализът на разпоредбите на § 1, т. 2а и § 1, т. 33а от ЗЕ безспорно водят до извода, че обектът на г-жа Г. следва да се третира в категорията на битов клиент.

Съгласно т. 2а на § 1 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Закона за енергетиката (ЗЕ), обн. ДВ, бр. 54 от 2012 г., доп. ДВ. бр. 23 от 8 Март 2013 г. в сила от 17.07.2012 г., битовият клиент се определя като клиент, който купува електрическа енергия за собствени битови нужди. Съгласно т. 33а от същата разпоредба небитовият клиент е определен като клиент, който купува енергия за небитови нужди.

Въведеното в Закона за енергетиката разделение на клиентите е в съответствие с Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент от 13 юли 2009 година относно Общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО, а именно: чл. 2, т. 10, съгласно която „битов клиент" означава клиент, купуващ електроенергия за собствена битова консумация, като се изключват търговски или професионални дейности, съгласно чл. 2, т. 11 - „небитов клиент" означава физическо или юридическо лице, купуващо електроенергия, която не е за негови собствени битови нужди и включва производители и клиенти на едро.

Видно от изложеното, според ЗЕ разделението на двата вида клиенти е на плоскостта на различните нужди, които те ще задоволяват със закупената електрическа енергия, а не на плоскостта на предназначението на обектите, където ще се консумира ел.енергията.

Критериите за дефиниране на клиентите са заложили и в разпоредбите на Общите условия на договорите за продажба на електрическа енергия на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-013 от 10.05.2008 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (Общи условия, ОУ). Дефиницията за клиент съгласно чл. 1, т.4 от ОУ включва понятието „потребител на електрическа енергия за битови нужди" - физическо лице, собственик или ползвател на имот, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството

съгласно действащото законодателство, което ползва електрическа енергия за домакинството си, и понятието „потребител на енергия за стопански нужди“ - физическо или юридическо лице, както и лице на издръжка на държавния или общинския бюджет, което купува електрическа енергия за стопански и/или обществени нужди за обект, присъединен към електроразпределителната мрежа на дружеството. Чл. 6, ал. 1 от Общите условия дава възможност електрическата енергия да се използва от клиента за битови или стопански нужди. Ал.4 на чл.6 предвижда, че клиентът е длъжен незабавно и писмено да уведоми дружеството в случаите, когато на територията на един обект се наложи промяна на предназначението на цялата или част от използваната електрическа енергия (от стопанска на битова или обратно). Съгласно чл. 11, т. 3 от ОУ клиентът се задължава да уведоми писмено електроснабдителното дружество в 30 (тридесет) дневен срок за всяка промяна, свързана с подадените от него лични данни, адресна регистрация, данни на фирмата, промени в собствеността, промени в начина на ползване на обекта, наложени временни ограничения върху ползването на обекта. Съответно, в Общите условия за договорите за достъп до електроразпределителната мрежа и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-1 от 19.03.2021г. на КЕВР, в чл.2, т.2 от същите е посочено, че „клиент“ е всеки битов или небитов клиент, чиито обект е присъединен към електроразпределителната мрежа на ЕР Юг и се снабдява с електрическа енергия за собствено ползване от ЕР Юг. Като оператор на разпределителната мрежа по см.на пар.1, т.34б, б.А от ДР на ЗЕ и тъй като не продава енергия, ЕР Юг не дефинира вида на потребяваната енергия;

Всички цитирани разпоредби водят до извод, че е без значение дали обектът е такъв за жилищни нужди, или не е – от значение е фактическото ползване на обекта, като това обстоятелство се заявява писмено пред съответното дружество- доставчик при сключване на договора за ел.енергия /респ. при промяна на ползването/. В случая, г-жа Г. освен че го е заявила, тя е приложила и констативен протокол от [община] (съставен във връзка с подадена декларация по чл.14 от ЗМДТ), в който е заявена извършена проверка на място от звено „Контрол“ при община Б. и установяваща, че обектът се ползва за жилищни нужди.

Дали в случая обектът, за който физическото лице иска доставка на електроенергия за битови нужди, отговаря на законовите изисквания за жилище, е предмет на друг закон, чието нарушение не може да основе отказ за доставка съобразно заявената нужда, за която фактически се ползва имота.

По изложените съображения съдът приема за законосъобразно оспореното решение на регулаторния орган, с което предвид установеността на твърдяното от Ц. И. Г. пред КЕВР нарушение, са дадени задължителни законосъобразни указания за отстраняването му. Поради това жалбата, по която е образувано съдебното производство, като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора и предвид направеното в съдебното производство искане, на ответника следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева. Всеки от жалбоподателите следва да бъде осъден да заплати по 100 лева юрисконсултско възнаграждение съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно АПК, Административен съд – София – град, III-то отделение, 10 състав
Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД ЕИК[ЕИК] и „Електроразпределение Юг“ ЕАД[ЕИК] срещу Решение № Ж- 425 от 08.05.2024г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР).

ОСЪЖДА „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране, юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Юг“ ЕАД[ЕИК] да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране, юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.